

APELACE KURDĚJOV

Tento dokument vznikl na základě spolupráce Spolku kurdějovských vinařů a Asociace sommelierů ČR, zastoupené presidentem Ivem Dvořákem, jako garanta projektu.
Projekt je koncipovaný jako přenositelný do jiných vinařských obcí.

Motto:

„Víno jako ušlechtilý nápoj je dědictvím našich otců, proto je nutno o něj pečovat a šlechtit jej“

„Civilizovaní lidé směřují tam, kde zraje víno.“
Charlie Chaplin

Úvod

Po stránce historické se řadí mezi nejstarší místa kraje. Je zmiňována od 13. století, kde ji v tehdejších mapách najdete pod jménem Curdieiow. Nejstarší známky osídlení Kurdějovského údolí pochází z doby bronzové a železné. První zmínka o Kurdějovu je z r. 1286, kdy patřil Lvu a Kadoltu z Boleradic, kteří prodali zábrdovskému klášteru 2 lány ve vinohradní hoře se všemi užitky za 50 marek stříbra.

Na počátku 14. století se dostává Kurdějov do držení pánů z Lipé. V té době se zde usadili novokřtění. Jejich hlavní činností bylo vinohradství a ovocnářství, které bylo odedávna výnosným zdrojem obživy zdejších obyvatel. Po smrti Jindřicha z Lipé, moravského zemského hejtmana, v r. 1329, jej dědili synové Jindřich, Jan, Perchtold a Čeněk. V listině z 13. ledna 1346 se uvádí, že jmenovaní bratři se dohodli, aby "veškeré víno, které se v horách kurdějovských urodí, bylo na 4 díly rozděleno, aby žádný z nich krácen nebyl". Tak vysoce bylo ceněno zdejší víno. Páni z Lipé zůstali vrchností Kurdějovských až do r. 1594, kdy je prodal Jan z Lipé spolu s hodonínským panstvím, kam Kurdějov patřil, hraběti Juliovi ze Salm-Neuburgu za 310 000 zlatých moravských.

Kurdějov byl původně slovanskou osadou, což dokládají privilegia zdejších vrchností od r. 1491. Všechna jsou sepsána českým jazykem s výjimkou jednoho latinského od Viléma z Pernštejna, které si v r. 1615 rychtář a starší dědiny Kurdějova nechali od purkmistra a rady města Brna přeložit do češtiny.

Teprve privilegium od Bedřicha z Oppersdorfu z r. 1671 je německé a obec nazvána Gurdau. Kdy byla obec osídlena Němci, není možné s určitostí říci, lze se domnívat, že se tak stalo postupně od poloviny 16. století, kdy sem začalo pronikat augšpurské náboženství. Příčinou byl také příchod nových obyvatel z Rakouska a Německa, které panstvo z tamějších svých statků přivádělo, aby dosílili obec, když byla za nepřátelských nájezdů několikrát vypleněna a obyvatelé povražděni a odvečeni. Kurdějov, stejně tak jako celý zdejší kraj, trpěl častými nepřátelskými nájezdy. Smrt a zkázu Kurdějovu přinesly cizinecké bandy, zejména v sedmáctém století, které celkově pro obec bylo zřejmě tím nejsmutnějším.

Poválečný osud Kurdějova není nijak radostný. V r. 1945 zde žila necelá tisícovka obyvatel, z toho pouze asi 20 Čechů. Veškeré německé obyvatelstvo do konce r. 1947 obec opustilo. Noví osídlenci přišli zejména z okolních obcí a několik rodin i ze vzdálenějších oblastí. Život vesnice stagnoval ve všech směrech. Definitivní osud obce mělo zpečetit rozhodnutí o její postupné likvidaci v rámci budování tzv. systému střediskových center. Integrace Kurdějova k Hustopečím snad přinesla postupné změny k lepšímu. Dnes je situace mnohem příznivější a to vše dává optimistické naděje do budoucnosti.

(zdroj: web obce Kurdějova)

Kurdějov se řadí k tzv. ztraceným obcím, kdy po válce bylo vystěhováno téměř 100% obyvatelstva. Cílem našeho snažení je obnova, rozvoj vinohradnictví a výroby vína v katastru Kurdějova.

Základní pojmy

Katastr obce: katastrální území obce, je v České republice podle § 2 písm. h) katastrálního zákona č. 256/2013 Sb. „technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí“.

Terroir: (zdroj Wikipedie)

je takový souhrnný vliv zejména přírodních podmínek konkrétního místa na zde pěstované rostliny, že vzniká jedinečný a nezaměnitelný zemědělský produkt. Jde svým způsobem o genius loci daného místa.

Původně francouzský termín terroir se používá především ve vinařství, kde se jím rozumí místní geologické podloží, složení půdy, vlhkost, srážky, nadmořská výška, tradice a um vinaře, a to, jak se tento komplex vlivů promítne do charakteru určitého vína.

Viniční Trať:

Vinařský zákon (č. 321/2004 Sb.) definuje viniční trať jako pozemek, část pozemku, soubor pozemků, soubor pozemku a části pozemku, nebo kombinaci pozemků, případně částí pozemků, tvořících souvislý celek, v jedné vinařské oblasti, případně podoblasti, splňující předpoklady pro pěstování révy z hlediska zeměpisné polohy, svažitosti, délky oslunění a půdně klimatických vlastností.

Parcela: je část viniční tratě, která má své jméno a je jasně vymezená. Označení parcely má v rámci viniční tratě význam, pokud se daná část vyznačuje stabilním výnosem, kvalitou hroznů a výrobou vína s jasně rozeznatelným charakterem

(Příklad: uvádí se jak viniční trať, její původní název, tak i název konkrétní parcely – Díly-Kněžský Vrch-Čertovka, nebo taky – Terasy – U Statku atd..)

Apelace: (zdroj web)

apelace vína je chráněné zeměpisné označení vína, které slouží především k přesnému určení místa, kde byly vypěstovány hrozny pro jeho výrobu.

Apelace se užívá ve více zemích, tradičně však ve Francii a Itálii. Pravidla pro užití tohoto označení se tak pochopitelně mohou lehce odlišovat, vyjma vymezení zeměpisných hranic může být určeno kupříkladu také to, jaké odrůdy lze pro danou apelaci pěstovat a zpracovávat, jaké mohou být maximální výnosy hroznů, hranice pro obsah alkoholu či další faktory, které ovlivňují kvalitu vína.

Apelace je tedy určením oblastí, ze které víno pochází, a specifických kvalit, které provází jeho pěstování a výrobu. Ve francouzské terminologii se pro tyto účely užívají zkratky IGP a AOP, lze se setkat také s označením AOC, které se používalo ve starším systému a můžeme ho stále na některých lahvích najít. V Itálii jde o značky IGT, DOC a DOCG.

V České republice se poměrně nedávno začalo používat označení VOC – Vína originální certifikace

Apelace Kurdějov

označování vín s ohledem na jejich původ a kvalitu, tzv „apelačně-klasifikačního systému“ pro katastr Kurdějov.

Apelace Kurdějov je apelačně-klasifikační systém označování vín, vyráběných z hroznů vypěstovaných v terroir Kurdějov v katastru obce Kurdějov. Pod Apelací Kurdějov spadají viniční tratě a parcely, z jejichž hroznů vyráběná vína se opakovaně kvalifikují v systému hodnocení vín.

Preferované odrůdy jsou: *(toto je pouze základní návrh k diskusi)*

1. RR – Ryzlink rýnský
2. RB – Rulandské bílé
3. RM – Rulandské modré
4. RŠ – Rulandské šedé

Vína jež se opakovaně kvalifikují svou kvalitou do apelačního systému Apelace Kurdějov mají právo nést označení známkou „**KURDĚJOVSKÁ ORCHIDEJ**“

Koordinátor projektu: nezávislý subjekt

Koordinátor je ideálně subjekt, který nevlastní vinice a tedy nevyrábí ani vlastní vína. Podílí se na rozvoji turismu a šíří osvětu o tomto projektu a zároveň distribuuje po své linii tyto vína k širšímu publiku. Distribuuje certifikáty, známky a dbá nad dodržováním pravidel u zapojených vinařů. Koordinuje složení komise, pozvánky, program, inspekční návštěvy členů hodnotící komise u vybraných vinařů, tiskopisy, digitální podporu pro hodnotitele.

Zařizuje i místo a termín pro hodnocení a to jak např. ve vlastních prostorách, tak v pronajatých a jinak k tomu vhodných nebo zajímavých (vždy však mimo zapojená vinařství). Hodnocení může probíhat jak v uzavřené skupině pouze hodnotitelů a za účasti zapojených vinařů, ale třeba i více slavnostně a za účasti veřejnosti. Koordinátor také navrhuje svého nástupce, případně zástupce.

Pro projekt Apelace Kurdějov byli nominováni nezávislé subjekty: „**Žabinec – penzion, vinotéka**“ + **ASČR**

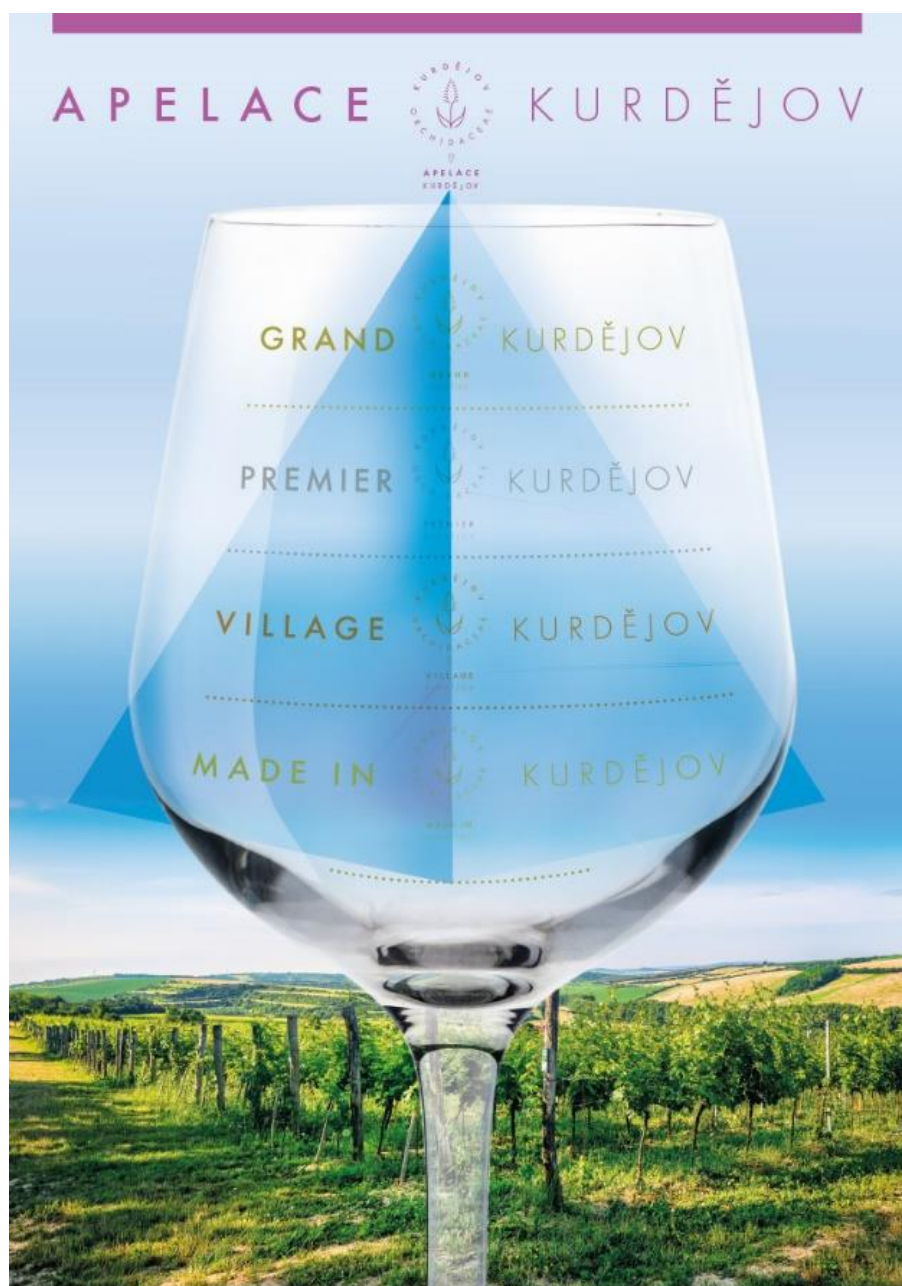
Pyramida Apelace Kurdějov

Po dohodě s ASČR, se spolek usnesl na následující základní pyramidě:

1. Grand Kurdějov
2. Premier Kurdějov
3. Village Kurdějov

Tyto tři úrovně musí striktně splňovat základní stanovené parametry o kterých se teď vede debata. Čtvrtá úroveň jako základní, je definována jen spolkem a dovoluje malo-vinařům se účastnit tohoto projektu

4. Made in Kurdějov

Kurdějovská Orchidej

je známka kvality vína. Znáмку jde použít na etikety vín, které jsou dle stanovených podmínek a to jak místa určení tak i primárního materiálu a vinifikace, viz dále..

Myšlenka na označení i místních vinařství, která vyrábí z hroznů z Kurdějova a přilehlých katastrů a bude znamenat, že „**KURDĚJOVSKÁ ORCHIDEJ**“ bude známka toho, že je víno z kurdějovských vinic a to minimálně 100%, nebo 85% (dle konečné dohody mezi zakládajícími členy). Vína označená tímto způsobem nebudou zaříděna, tedy se bude jednat o vína **ZEMSKÁ (MZV)**.

Celý tento projekt vznikl i z toho důvodu, že stávající klasifikační způsob z našeho pohledu nevyovídá nic o kvalitě vína a „**KURDĚJOVSKÁ ORCHIDEJ**“ proto, že v katastru rostou dvě kytky z této čeledi – vstavač vojenský a žežulník pětiprstka. Žežulník i přímo v jedné z vinic i velmi hojně.

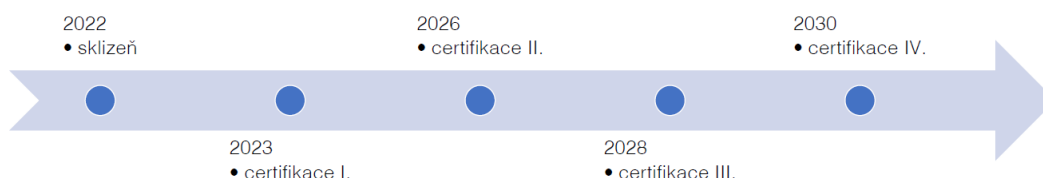
„**KURDĚJOVSKÁ ORCHIDEJ**“ jako známku lze používat v několika barevných provedeních (základní bude vždy černá na bílém podkladě), kdy každá z nich, bude znamenat (navrhujeme) následující charakteristiku:

- **VILLAGE KURDĚJOV**
  - hrozny pouze z katastru obce Kurdějov – bez uvádění viničních tratí
  - minimálně 85 – 89 bodů
  - pouze odrůdy Vitis vinifera – monokulturní i cuvée
  - TICHÁ VÍNA: zbytkový cukr do 4 g/l, výjimku do 9 g/l schvaluje hodnotitelská komise pro daný ročník a odrůdu
  - ŠUMIVÁ VÍNA: dosage – brut natur, extra brut, brut – Méthode Traditionnelle min. 12 měsíců non vintage, 24 měsíců vintage
  - vinifikace v inertním materiálu i v dřevěných sudech
- **PREMIER KURDĚJOV**
  - hrozny pouze z katastru obce Kurdějov – vybrané viniční tratě, nebo parcely
  - minimálně 90 – 95 bodů
  - pouze odrůdy Vitis vinifera – monokulturní i cuvée
  - TICHÁ VÍNA: zbytkový cukr do 4 g/l, výjimku do 9 g/l schvaluje hodnotitelská komise pro daný ročník a odrůdu
  - ŠUMIVÁ VÍNA: dosage – brut natur, extra brut, brut – Méthode Traditionnelle min. 18 měsíců non vintage, 30 měsíců vintage
  - vinifikace v inertním materiálu i v dřevěných sudech.
- **GRAND KURDĚJOV**
  - hrozny pouze z katastru obce Kurdějov – vybrané viniční tratě, nebo parcely
  - minimálně 96 – 100 bodů
  - pouze odrůdy Vitis vinifera – monokulturní i cuvée
  - TICHÁ VÍNA: zbytkový cukr do 4 g/l, výjimku do 9 g/l schvaluje hodnotitelská komise pro daný ročník a odrůdu
  - ŠUMIVÁ VÍNA: dosage – brut natur, extra brut, brut – Méthode Traditionnelle min. 24 měsíců non vintage, 36 měsíců vintage
  - vinifikace v inertním materiálu i v dřevěných sudech
  - kategorie Grand Kurdějov musí 96 bodů a více získat 3x po sobě aby mohl takto označit, do té doby bude v kategorii Premier
  - pokud vinař bude prodávat oceněné víno déle, než 4 roky po sklizni, platí povinnost poskytnout víno znovu na hodnocení, aby víno potvrdilo svoji kvalitu tato povinnost dále platí pak každé dva roky:
příklad: vinař obdrží ocenění GRAND na ročník 2022 a bude ho chtít prodávat i v roce 2026, musí ho v roce 2026 poskytnout vzorky k „recertifikaci“, pak i každé dva roky, tedy v roce 2028, 2030, 2032 atd...

KURDĚJOV grand – CERTIFIKACE

Veškerá vína s tímto označením se alespoň v omezené míře 20-50 láhví (dle poptávky a možností vinaře), přednostně prezentují u koordinátora projektu (*výše uvedené i bodové hodnocení je pouze návrh, tak jako celý tento elaborát a může být upraven po širší debatě zakladatelů*).

Pro vinaře, kteří v Kurdějově vyrábí vína, ale z hroznů z přílehlých katastrů, je navržena kategorie MADE IN KURDĚJOV.

- **MADE IN KURDĚJOV**
  - hrozny z katastru obce Kurdějov a z přílehlých katastrů pouze v případě, že je víno vyráběno v Kurdějově a vinice je obdělávána vinařem
  - grafické označení Kurdějovská orchidej může použít pouze víno z kurdějovských hroznů
  - minimálně 82 bodů
  - jakékoliv odrůdy
  - TICHÁ VÍNA: suché, polosuché, polosladké, sladké
  - ŠUMIVÁ VÍNA & PERLIVÁ VÍNA & SYCENÁ VÍNA
brut natur, extra brut, brut, extra dry, sec, demi sec, doux
Méthode Traditionnelle
Charmat
  - vinifikace v inertním materiálu i v dřevěných sudech

Metodika hodnocení

koordinátor projektu zároveň vybraná vína prezentuje k veřejnosti a to i celý tento kodex. Do projektu je zapojena i ASČR asociaci profesionálních sommeliérů. Hodnotitelská komise schvaluje generální pardon pro daný ročník a odrůdu pro kandidátská vína na Grand Kurdějov

Degustační komise:

Min 5 členů: členové dle preference ASČR

- 3x zástupci AS ČR
  - Ivo Dvořák, president asociace, koordinátor projektu Kurdějovská Orchidej
  - Jakub Příbyl
  - Roman Novotný
- 1x zástupce odborného tisku
  - Michal Šetka
  - Václav Tichoň
- 1x zástupce Unie enologů
  - Miloš Vidlář
- 1x nezávislý odborný zástupce
  - Šárka Dušková

Naším záměrem je v budoucnosti pozvat do hodnotící komise i zahraniční hodnotitele, kteří jsou uznávání v oboru (např. Master of Wine, Master of Sommelier aj.)

Termíny hodnocení:

- 1x – 2x ročně
  - září – říjen (tento termín odsouhlasen)
  - březen – duben (tento termín je k diskuzi)
- Návrh termínu nulté klasifikace září 2023
  - 17. září 2023

Požadavky na hodnotitele:

- Hodnotitelé za AS ČR
- Degustační zkoušky
  - přednost mají držitelé degustační zkoušky II. stupně podle ČSN EN ISO 8586
- Alternativou jsou mezinárodní zkušenosti
- Výběr degustátorů je plně v gesci AS ČR
- Výběr zástupce odborného tisku a Unie enologů
  - Spolek kurdějovských vinařů

Náklady:

- Kompenzace nákladů na dopravu
- Odměna degustátorům
- Propůjčení jména Asociace

ROČNÍ NÁKLAD PŘI HODNOCENÍ 1x ročně = X Kč vč. DPH
ROČNÍ NÁKLAD PŘI HODNOCENÍ 2x ročně = Y Kč vč. DPH

Marketing a komunikace

DESIGN MANUÁL (DM):

Pro potřeby užívání OZ a jiných propriet bude definován design manuál, který definuje základní podmínky užívání a základní grafické symboly a značky. Součástí DM budou i podmínky a pravidla pro používání Kurdějovské orchideje a pyramidy na kartony a propagační materiály.

OCHRANNÉ ZNÁMKY (OZ):

KURDĚJOVSKÁ ORCHIDEJ: č. 585307

Druh OZ: obrazová se slovním prvkem, (základem je barva černá na bílém podkladě)
Je součástí všech OZ z Apelace Kurdějov

APELACE KURDĚJOV: č. 585308

Druh OZ: obrazová se slovním prvkem, černobílá
Representuje OZ Apelace Kurdějov

MADE IN KURDĚJOV: č. 585836

Druh OZ: slovní

Složená z loga Orchidej Kurdějov a slovního spojení

VILLAGE KURDĚJOV: č. 585837

Druh OZ: slovní

Složená z loga Orchidej Kurdějov a slovního spojení

PREMIER KURDĚJOV: č. 585838

Druh OZ: slovní

Složená z loga Orchidej Kurdějov a slovního spojení

GRAND KURDĚJOV: č. 585839

Druh OZ: slovní

Složená z loga Orchidej Kurdějov a slovního spojení

Interně schválené verze pro použití jednotlivých klasifikačních stupňů, barevná kombinace (základní barevná kombinace je černá na bílém podkladě)

TERROIR KURDĚJOV

Je „**pouze**“ návrh na označení významné viniční tratě a parcely v katastru obce Kurdějov. Není zatím registrovaná. Uděluje se pro parcely, viniční tratě v katastru Kurdějova, ze kterých jsou vyráběna významná vína s označením Kurdějovská Orchidej. Spojení kostela a vinohradu je příznačné pro Kurdějov.

U kategorií Premier a Grand budou definována pravidla pro uvádění viničních tratí respektive vinic nebo částí vinic

Etikety a označení klasifikace**Etiketa na láhve:**

pro malo-vinaře bude navržena spolková etiketa vč. klasifikace – design bude navržen a odsouhlasen členy spolku.

Označení klasifikace:

V současnosti jsou na stole následující návrhy:

- Kolek přes uzávěr nebo kolem hrdla láhve – dle Italského vzoru
- Pečetní kroužek kolem láhve v místě zužujícím se do hrdla – přizpůsobené typům láhve Bordeaux, Burgunder, Schlegel, sektová láhev
- Znamka
- Prezentace na etiketě

Registrované Domény:

okusvin.cz	– současné webové stránky spolku (vlastnictví SKV)
okuskurdejov.cz	– současné webové stránky spolku (vlastnictví SKV)
vinokurdejov.cz	– současné webové stránky spolku (vlastnictví SKV)
orchidejkurdejov.cz	– propagace známky „KURDĚJOVSKÁ ORCHIDEJ“ (vlastnictví SKV)
terroirkurdejov.cz	– propagace terroir a loga TERROIR KURDĚJOV (vlastnictví SKV)
apelacekurdejov.cz	– propagace APELACE KURDĚJOV (vlastnictví SKV)
objevujtekurdejov.cz	– místní vinařský portál pro Kurdějov a okolí
heurekagurdau.cz	(vlastnictví heureka.kurdějov vinařství s.r.o.)

APELACE

KURDĚJOV

Professional expertise of the Czech Sommelier Association